

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZEPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 »
Negyed évre	1 »

Feloldó szerkesztő: **Fehér János.** Főmunkatárs: **Révész Lajos.**
 Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szellemi részét illtő közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt, ezenül minden megkezdett száz szónál 50 krral több.
 Lapunk számára hirdetőket elfogad a „Reuter Irtókéség és a Magyar Távir. Iroda” hirdetői irodája Budapest, Grassnot-utca 1. szám.

Előfizetési felhívás!

Tisztelettel kérjük azon t. előfizetőket, kiknek előfizetésük e hó végevel lejár, szíveskedjenek ez irányban mielőbb intézkedni.

Azon t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, ezuttal is tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat kiadóhivatalunkba mielőbb eljuttatni szíveskedjenek.

A „Felvidéki Híradó” előfizetési ára:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 »

A „Felvidéki Híradó” kiadóhivatala.

Az agrárkérdés.

A nemzet testét fájdalmasan égető bajok között — sajnos — egyik legtekintélyesebb helyet foglalják el az agrár bajok, melyek mielőbbi orvoslásának szükségességét bár hangoztatják már régóta a legilletékesebb körök is, mégis egyik napra másik után nyújtja szomorú bizonyosságát annak, hogy a folyton fenyegetőbbé váló veszély elhárítására az elméleteknek halomra gyűjtésén kívül gyakorlati dolog alig történik valami.

Magyarország a túltermelő országok közé tartozik, s terményeit nemcsak közszükségletét fedezi, hanem azoknak jó része kivitelre kerül. De évek hosszú sora óta szomorú tapasztalatok bizonyítják, hogy a magyar termények a külföldi piacokon elvesztették eddigi domináló szerepüket, s az erős külföldi konkurrencia annyira leszorította terményeink árát, hogy az többé nem képezheti egyenértékűt, mondjuk honorálását annak a kitarító szorgalmas és becsülettel végzett munkának, melyet az a kevés igényű, sőt mondhatni teljesen igénytelen szegény földműves nép terményeinek produkálására fordít. Természetesen ehhez hozzá kell tennünk azt is, hogy a jelenlegi súlyos, már-már elviselhetlen terhek mellett.

Mert ha valaki biztos kézzel akar a bajok orvoslásához nyúlni, akkor első sorban is ez a megszívlelendő körülmény. A külföldi állapotokon mi nem segíthetünk, ott, habár nem

is vesztettük el lábunk alatt a talajt teljesen, de a kifejlődött körülmények azt erősen megintgálták atluttunk. A folyton fejlődő közlekedési viszonyok már megszüntették a távolság okozta nehézségeket és differenciákat, s a fogyasztó országok piacain terményeinkkel szemben ott találjuk ma már nemcsak a legtávolabbi országok, de a legtávolabbi világreszek terményeit is s azon termelő országok szerencsésebb belső állami viszonyainak következtében olcsóbban is bocsájthatják terményeiket áruba.

Ezen a külföldi állapotokon mi legalább is egyelőre, se társadalmi, de annál kevésbé kormányzati uton nem segíthetünk, nincs tehát egyéb hátra, mint saját belső állami viszonyainkat akként rendezni, hogy a nyomasztó terhek leszámitása után megmaradt része, tisztességes bére legyen a végzett munkának.

A válság szélére jutott helyzetnek egyedüli orvosszere ez idő szerint csak ez lehet, s mihelyt a nyomasztó terhek könnyebbülésével a gazda-társadalom javultabb helyzetbe jut, a túlfeszített külföldi konkurrenciával szemben is sokkal jobban ki fogja állani a versenyt.

De vajon lehet-e azt remélni, hogy a földadó, mely államháztartásunk költségvetésében évenként körülbelül 85 millió forint összeggel szerepel, lejjebb fog szállíthatni? Bizonyára ez a jelenlegi viszonyok közepén még reménynek is mérdő dolog volna, mert az intéző körök figyelemmel kísért működése ez ideig erre még csak a hajlandóságot sem árulta el. Nemcsak, hogy nyoma sem található az egyenes adók leszállítása iránti kifejezett szándéknak, de el lehetünk rá készülve, hogy az adózó polgárságot tehát azok túlnyomó részét, a földművelő népet ha nem is egyenes, de indirekt adók alakjában újabb terhekkel fogják sújtani, mintha bizony annak az évenként befolyó 150 millió forint indirekt adónak egy tekintélyes részét nem éppen a szegény földművelő nép fizetné!

Nem akarjuk azonban állítani azt, hogy államháztartásunknak végre megállapodott egyensúlyát az adóterhek azonnali leszállítása nem zavarna meg, de addig is míg ez keresztül

vihető volna minden megingatása nélkül, a költségvetések mérlegének, elég mód és eszköz kínálkozik a helyzet javulására vezető útnak legalább egyengetéséhez.

Ott van például a lözdsé reformálása. Mert az mégis csak furcsán hangzó dolog, hogy az a szegény földművelő nép, mely úgy szőlővén orrával túrja a földet, a szonként izsallja a nehéz munka verejtékét, nemcsak nem képes megállapítani terményeinek árát, hanem még csak nem is befolyasolhatja az időnkint beálló árhullámzásokat. A szegény gazdálkodó népeknek csak a dologhoz van jussa, s midőn már bő is kötötte a zsák száját, — lesnie kell és lesi is aggódva, remegve, hogy verejtékes munkájának bérét miként és mennyiben állapítják meg a börzén a bankárok, kik pedig csak papírosan — szántanak.

Ezen helyzet tarthatatlanságát már Németországban észre vették, a lözdsét megreformálták, s a papiros-búzárt beszüntették. Magyarország azonban a külföldnek csak hibáit szokta utánozni, a népiélet emelésére irányuló intézkedések iránt azonban intéző köreink csodálatos színvakságot tanúsítanak.

De vajon meddig? A hír csak bizonyos határig feszíthető, azon túl már elpattan. Mit fog érni majd gazdaközönségünknek, ha a kormányzati körök majd akkor tesznek kísérleteket helyzetük javítására, midőn már egyáltalán nem segíthetők. Hiszen a gazdák túlnyomó része már ma sem tulajdonosa saját földjének, hanem csak zsellérekedik rajta napi eleségének biztosítása mellett, csak azért, hogy az államnak beszolgáltassa az adónak nevezett haszonbért, s a bankoknak pontosan fizetesse a kamatokat.

Ezért pusztulnak ki napról napra jobban nemcsak a kis gazdák, hanem a középbirtokosok is s ma-holnap már itt is oda jutunk, a hol haldokló kispurunk van, hogy az östermelesi gazdálkodás is a nagy tőke szolgálatába jut.

Ennek megakadályozását, annyi százezer család tisztességes egzisztenciájának biztosítá-

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCAJA.

Balatoni halász dala.

A tihanyi temetőben ének szól,
 Gyászos ének boldogtalan leányról.
 Mért nem szól a gyászos ének rólam is,
 Mért nem temet el a hullam engem is?

Az a leány, a kit ott fen temetnek,
 Drága kincse országa volt szívemnek;
 Hej kis sajkám, leszakadt a vitorlád,
 Tán nem bírod el a szívem bánatát?

Ne is bird el, kedves sajkám, ne bird el,
 A hullámok mely sírjába temesd el,
 Lent a tónak csendes, hűvös fenekén
 Megpihenni, felejtetni vágyom én!

1896 dec. 6.

Bánfi János.

Délvidéki regék.

Sasfűrdő.

Irtó: Bánfi János.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Hat ilyen is van? Kérdeitek. Persze hogy van, már hogy ne volna! Nagyfejű verebét, vilásfarkú fecskét, cifra tollú barázda billegőtöt már mindegyiket látott fűrdőni, hol az út porában, hol pedig kis pocsolyában, mit az eső hagyott hátra az udvaron, vagy sekély vízű patakban. Jó a fűrdő nektek is, a kis madaraknak is, és a sas sem veti meg, Jóval napkeite előtt töl száll valamelyik sziklahasadékban rakott fészekéből, — míg a lomha kőd, a kővalgyó felhő csak immel-ammal takarodik el a hegyről, völgyből, a kelő napnak sugárkévi elől, ő ott kering a szédítő magasságban, s inkább úsni latszik, mint repülni, mert szélesre kiterjesztett szárnyai alólúrl tekintve olyanoknak látszanak, mint ha meg se mozdúlnának. S vajjon mit keres ott, a hova még csak árva bogár se téved? Hát ő biz ott semmit se keres. Rendes sétatja ez neki. Azonban egyszerre csak észbe jut, hogy már reggelizni kellene, és hogy a fészekben hátrahagyott sasfák is éhesek! azoknak is keli vinni valamit. Valamivel tehát lejjebb ereszkedik, s mihelyest a kőd, a felhő szét foszlott, kémlelni kezd. Oda lent is az erdő tisztá-

sain, a réteken, a legelőkön megmozdul minden. Az özike, a nyúl, a galamb, s a mi lakója van az erdőknek elindul reggelit keresni. Éhesek mind, de egy kicsit valogatósak is. A mi jobb, az jobb, és ezt keresik. Ha ott maradnának a sűrűben, legfeljebb róka komával találkoznának, a kit nem volna nehéz elkerülni, mert ő is csak félve bujálk ott, ismeri a lesipuskást és retteg a farkastól, — nagyon de nagyon félti drága bundáját és a mi benne van. De a mint a tisztásra lépnek, a mint a galamb a lombot elhagyja, a sas mint a nyúl, úgy csap le rajuk, s a kit egyszer karmai közé kerít, az veszve van, az többé nem reggeliz, mert maga szolgál reggelivel.

Persze az is megtörténik, hogy a sas hiába csap le a szédítő magasságból. A tisztások szelén matyasok, szarkák kergetődnek, a kik azonban vig hancúrozás közben is milderre figyelnek, s mihelyest a kővalgyó rablót észreveszik, aggódó berzseggel bujnak el a lomb közé, s természetesen a többi tollas és más népség sem varja be a hatalmas rablót, jól ismerik már azt a berzseget és hasznukra fordítják. Mintha csak a szél fúta volna el őket, oly hirtelenül tűnnek el mind, s a harmatos fűben legfeljebb egy-egy ches szöcske, vagy türelmetlen futó bogár törtet elő nagy erőlködéssel az össze-visszakuszait szalak között; még a kis egéria is elbujt lyukába.

A sas persze kedvetlenül, szinte szégyenkezve

öt csoport bármelyikére. esetleg több, avagy valamennyi csoportra együttesen — kivéve az V. csoportot alkotó zsolna — alsó-kubini törvényhatóság közútait, melyre, minthogy a vonatkozó ügylet külön szerződés tárgyat fogja képezni, — feltétlenül külön ajánlat léshen benyújtandó

- A csoportosítás következő:
I. csoport: 1. Janoshégy — prékopai közút 0—16 km. szakasza; 2. Dívék—moskóczi törvényhatóság közút (összes hosszúsága 8382 méter.) 3. a lezsjachó—zsjári th. közút 0—2725 km. szakasza; 4. a gjádel—prihóci th. közút 12500—18121 km. szakasza; 5. a janoshégy—prékopai th. közút 32—44206 km. szakasza; 6. a hermand—stubbyai th. közút.
II. csoport. Janoshégy—Prékopai tvht. közút 16—32 km. szakasza.
III. csoport. A gjádel prihóci törvhat. közút 0—12500 km. szakasza.
IV. csoport. A lezsjachó—zsjári tvht. közút 2725—15 km. szakasza.
V. csoport. A zsolna—alsó-kubini tvht. közút (összes hosszúsága 22932 km).

Az I. II. III. és IV. csoportokra nézve a szerződés 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. és 1902-ik, az V. csoportra nézve pedig az 1897. és 1898. évek tartamára fog megkötettni.

A benyújtandó ajánlatok a turócszent-mártoni m. kir. államépítészeti hivataltól megszerzendő minta alapul vétele mellett szerkesztendő.

Az ajánlathoz csatolandó a nevezett államépítészeti hivataltól szintén beszerzendő „Ajánlati kivacsis felosztási kimutatás”, melynek 10-ik rovatába arabszámjegyekkel „jegyzet” cz. 12. rovatába pedig betűkkel beírandó minden egyes kilométerre vagy kilométer részre nézve a két köbméteres kavicsgarmada megajánlott egységára, melyért ajánlattevő a szállítást ellátni hajlandó.

Az ajánlati kivacsis felosztási kimutatásban foglalt kavicsfajták és az ajánlati egységár alapul vétele mellett számított vállalati összes árak is bevezetendőek lesznek a kint utatás 11. rovatába; ezeknek összegét után számítandó 5 százalékos banátpénz gránit készpénzben vagy a részletes feltételekben megnevezett értékpapirokban az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlatok öt pecsétes borítékba zárva nyújtandók be és a közút csoport száma, valamint a közutak megnevezése, melyre az ajánlat szól, a borítékra is világosan megjelölendő.

A versenytárgyalás alapjául szolgáló és a turócszent-mártoni m. kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthető mintakövekkel ellátott közemekkel is tetőz ajánlat. elvili kimondatik azonban, hogy esu-

pan a mintakövekkel egyező vagy annál jobb minőségű közemek vételnek figyelembe.

Ha ajánlattevő a turóc-szt-mártoni kir. államépítészeti hivatalnál őrízetben levő mintakövek helyett más közemre vonatkozólag tenne ajánlatot, köteles az általa ajánlott közemre 2—2 mintáját pecsétjével ellátva ajánlathoz csatolni, és ajánlatában a termelőhely megnevezésével erre világosan hivakozni, pontos megjelölésével annak, hogy mely kilométer szakaszokon kívánja azt alkalmazni.

A kivacsis felosztási kimutatások, a szerződések mintái, a részletes feltételek, valamint a mintakövek a turócszent-mártoni m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok a kir. államépítészeti hivatalnál nyújtandók be a tárgyalás napját megelőző nap, azaz f. évi december hó 30. napjának déli 12 óráig. Később beadott avagy távirati ajánlatok tárgyalás nélkül visszautasítottak.

Az ajánlati minta szövege és a 2 db ajánlati kivacsis felosztási kimutatás a turócszent-mártoni m. kir. államépítészeti hivataltól 2 fnt előállítási árak és 20 kr postapontozás elzetes lefizetése ellenében bárki által megvásárolható.

Kelt Turóc-Szent-Mártonban, 1896. évi december hó 10-én.

Beniczky, alispán.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy Turóc-Szt.-Mártonban

a „Sporitelna“ épületében

egy dús raktáru

rőfös-, confectio-, rövid-, current- és diszmuáru-kereskedést

nyitottam. — A legfőbb törekvésem mindig oda fog irányulni, miszerint a t. bevőközönség melegeledését úgy az árúk minősége, valamint olcsó árak és pontos kiszolgálás által kiérdemlelhessem.

A n. é. közönség b. jóindulatát és kegyes támogatását kérve, vagyok

Kiváló tisztelettel

Holländer S.

PSERHOFFER J. vértisztító labdaccai,

ezelőtt általános labdacscok neve alatt; ez többi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacscok csodás hatásukat észreveszen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacscok általános elterjedésnek örvendnek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől észlel nem volna találat. Számítlan orvos által ezen labdacscok háziszertől ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és sérkedésből erednek; mint epé-zavarok, májbajok, kolika, vértelenség, arany-ér, beltelenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajknál is; így sápkórban, idegességtől származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacscok oly könnyen hatnak, hogy a legeszkélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a legenyébb gyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacscok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszaszerzése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon meggyezéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacscokot egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlatni.

Tisztelt Pserhofer Ur! Legyen olyan szives és kiálldjon nekem ismét 15 tekerest az ön fölülmúhatatlan vértisztító labdacscóitl utánvéttel. Fogadja ez uton is a legemlékebb köszönetem labdacscái csodáhatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlitzk Ferenc, Köln, Lindenthal.

Tekintetes Ur! Isten akaratá volt, hogy az ön labdacscái kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. En gyermekágyam meghűlése, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni, és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatos labdacscái engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg ön ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacscok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszaszeresére segítségül szolgálták. Knificz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887 november 9. Melyen tisztelt Ur! A legfőbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurubban és vízkörségben, már életét is megunta, melyről egyikéknél le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacscóitól s azoknak állandó használatá folytán tökéletesen gyógyult. — Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Josefa.

Tekintetes Ur! Alulírott ismétlenül érkeztél meg az ön valóban hasznos és kitűnő labdacscóitól. El nem mulasztottam legnagyobb elismerésemel kifejezeni ezen labdacscok értékét felte és azokat, a hol csak alkalom nyílt, a szenvedőknek legemlékebben fogom ajánlatni. Ezen hálaíratom tetszészerintli használatára ön ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignac.

Götschdorff, Kolbach mellett, Szilztea, 1886. október 8-án. T. Ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacscóitól egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacscóinak köszönetem, hogy egy gyomróbajról, mely engem 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacscok nálam sohasem fognak kifognyi, s midőn legfőbb köszönetemel kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacscok csakis a Pserhofer J.-féle az arany bíróalmához címzett gyógyszerárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15 sz. a készletnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacscó tartalmú doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben hat doboz tartalmazzatik, 1 fnt 5 kria kerül; bérmentelen utánvéttel küldéssel 1 fnt 40 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az őssze előbbi beküldésénél (mi legjobban posta utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 fnt 25 kr., 2 csomag 2 fnt 30 kr., 3 csomag 3 fnt 35 kr., 4 csomag 4 fnt 40 kr., 5 csomag 5 fnt 20 kr., és 10 csomag 9 fnt 20 kria kerül. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacscok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utanozgatottak; ennek következtében kérések csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacscókat követelni és csakis azok tekinthetők valódiakknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. nevéairással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alárassal vörös színben van ellátva. Valódiakknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. nevéairással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alárassal vörös színben van ellátva.

PSERHOFFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“ Bécs, I. Singerstrasse 15.